

การพัฒนาารูปแบบบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนโดยกระบวนการ PLC ในโรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านบ่อ) สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี

The Development of the Learning Management model to enhance the learners' desired characteristics by PLC in Tessaban 3 (Banbo) school under Kanchanaburi Municipality

Received 7 August 2021

Revised 7 September 2021

Accepted 7 September 2021

สกุณา ปันทอง

โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านบ่อ)

Sakuna Puntong

Tessaban 3 (Banbo) School

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบ ทดลองใช้รูปแบบ ศึกษาประสิทธิผล และประเมินการพัฒนารูปแบบบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยกระบวนการ PLC ในโรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านบ่อ) สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี การดำเนินการวิจัยมี 4 ระยะ คือ ศึกษาข้อมูลพื้นฐานการพัฒนารูปแบบ พัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบ นำรูปแบบ ไปทดลองใช้ในสถานการณ์จริง และประเมินและปรับปรุงรูปแบบ กลุ่มตัวอย่างในการประเมินได้มาจากการ สุ่มอย่างง่าย โดยการใช้ตารางเศษและมอร์แกน ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูผู้สอน นักเรียนและผู้ปกครอง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 และกรรมการสถานศึกษา รวมจำนวน 474 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 สถิติที่ใช้ในการ วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์ เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. การพัฒนารูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ ผู้เรียนโดยกระบวนการ PLC ในโรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านบ่อ) สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี พบว่า แนวคิดของรูปแบบการพัฒนาการ ใช้ 3 แนวคิด ได้แก่ การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้โดยใช้ประสบการณ์ เป็นฐาน และการเรียนรู้ตามสภาพจริง องค์ประกอบของการพัฒนา คือ การอบรมเชิงปฏิบัติการตาม ขอบข่ายของหลักสูตร ประกอบด้วย เนื้อหาสาระ การฝึกอบรมและนำผลการอบรมไปใช้จริง มีการนิเทศ ติดตามและประเมินผล เพื่อส่งเสริมการพัฒนาครูให้มีประสิทธิภาพโดยกระบวนการ PPSES School Model 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 P : Planning ขั้นการวางแผน ขั้นที่ 2 P : Performance ขั้นการ

ปฏิบัติงาน ขั้นที่ 3 S : Study skill ขั้นการสร้างทักษะ ขั้นที่ 4 E : Educating ขั้นการให้ความรู้ ขั้นที่ 5 S : Summarizing ขั้นการบันทึกสรุปข้อมูล

2. ผลการทดลองใช้รูปแบบและศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบ ครูสามารถเขียนหน่วยการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนโดยกระบวนการ PLC โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ครูสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับดีมาก ครูสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนโดยกระบวนการ PLC โดยรวมมีพัฒนาการความสามารถอยู่ในระดับดีมาก การพัฒนาความรู้ ความเข้าใจของครูผู้สอนเรื่องการจัดการเรียนรู้ โดยรวมมีอยู่ในระดับดีมาก ความคิดเห็นของครูที่มีต่อกระบวนการ PLC ใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับดีมาก ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยรวมสูงขึ้นทั้ง 8 ด้าน และความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนโดยกระบวนการ PLC โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี

3. ผลการประเมินการพัฒนารูปแบบบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนโดยกระบวนการ PLC ในโรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านบ่อ) สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี โดยประเมินจากความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้เสียของโรงเรียนต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ที่เกิดจากการใช้รูปแบบ เฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : คุณลักษณะอันพึงประสงค์, ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

Abstract

This research was to develop a pattern, experiment with a pattern, study the effectiveness, and assess the development of a learning management model for enhancing the learners' desirable characteristics by PLC processing in Tessaban 3 (Banbo) School under Kanchanaburi Municipality. There are four phases of research conducting:- Study the basics of model development, Develop and verify the quality of the pattern, Put the model to trial in real-life situations and Evaluation and improve the model. The samples in the assessment were obtained by simple random sampling, and using the Krejcie & Morgan tables, consisting of Administrators, teachers, students & parents of students grade 4-6, and committee members study, a total of 474 people. Research tools are 5 levels estimation scale type of questionnaires had a confidence value of 0.95. The statistics used in the data

analysis were percentage, mean and standard deviations, for qualitative, and content analysis was used.

The results of the study revealed that:

1. The Development of the learning management model to enhance the learners' desirable characteristics by PLC processing in Tessaban 3 (Banbo) School under Kanchanaburi Municipality, it was found that using 3 concepts:- Self learning. Experience Base Learning and real world learning. The management component is workshops within the scope of curriculum content, training and implementing, the results of the learning into practice with supervision, monitoring and evaluation. To promote the development of teachers to be effective by the PPES. School Model 5 Steps:- Step 1. P: Planning, planning step, Step 2 :- P: Performance, performance step, Step 3. S: Study Skill, skill building step, Step 4 : E: Education, giving knowledge, Step 5: S: Summarizing, record summary of information.

2. The results of using the model and studying the effectiveness, teachers were able to write learning units to enhance the desirable characteristics of the learners by using the PLC Process. Overall opinions were at a high level. Teachers were able to write plans. Overall opinions were at a very good level. Teachers were able to manage learning to enhance the desirable characteristics of the learners through the overall PLC process. Knowledge development teachers' understanding of overall, learning management was at a very good level. Teachers' opinions towards the PLC Process used in learning management to enhance the desirable characteristics of the learners. Overall the opinions are at a very good level. The learners had higher overall desirable characteristics in 8 sides, when considering each side, was found that in good level. Both the first and the second assessment. The opinions of those involved in the management of learning to enhance the desirable characteristic of the learners through the PLC Process overall is at a good level.

3. The results of the evaluation of the development of the learning management model to enhance the desirable characteristics of learners through PLC Process in Tessaban 3 (Banbo) School under Kanchanaburi Municipality. It was assessed from the satisfaction of school participants toward the learning management resulting from the use of the overage model is at the high level.

Keywords: desirable characteristics, professional learning community

บทนำ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งเน้นให้ครูทุกคนสอน สอดแทรก คุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมใน สถานศึกษาดังจะเห็นว่าหลักสูตรดังกล่าวไม่ได้กำหนดรายวิชาด้านคุณธรรมจริยธรรม หรือคุณลักษณะอัน พึงประสงค์ไว้ โดยเฉพาะในขณะที่ยกหนดให้ครูต้องร่วมกันประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์และถือเป็น เกณฑ์การเลื่อนขั้นเรียน แต่จากการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน พบว่า ครูไม่สามารถ ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรการศึกษาขั้น พื้นฐานได้ อันเนื่องมาจากครูไม่ได้รับการพัฒนาเทคนิควิธีสอนแบบสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ประกอบด้วยการจัด การเรียนการสอนแบบบูรณาการ โดยสอดแทรก คุณธรรมเป็นเรื่องยากกว่าการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือโครงการเฉพาะกิจ ทั้งที่ความจริงแล้ว การ จัดการเรียนการสอนต้องเป็นการบูรณาการและสอดคล้องกับวิถีชีวิตจริง (สุวิมล ว่องวานิช, 2553, หน้า 139)

จากความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ระบบการจัดการศึกษา จะต้องเป็น ผู้ขับเคลื่อนการแก้ปัญหา โรงเรียนเป็นหน่วยงานหนึ่งที่ใกล้ชิดกับเด็กที่จะเป็นกำลัง สำคัญของชาติต่อไปใน อนาคต และผู้ที่ส่งสอนปลูกฝังให้เด็กเกิดการเรียนรู้และพัฒนาในสิ่งที่ สังคมต้องการนั้นเป็นหน้าที่ของ ครูผู้สอนโดยตรง ครูผู้สอนจำเป็นที่จะต้องได้รับการพัฒนาให้เกิด ทักษะในการจัดการเรียนรู้ให้ทันต่อการ เปลี่ยนแปลงในสังคม และสามารถใช้กระบวนการ PLC เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ต้องการ ได้ ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการพัฒนารูปแบบบริหาร การจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของผู้เรียนโดยกระบวนการ PLC ในโรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านบ่อ) สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี ขึ้นเพื่อ เป็นแนวทางสำคัญของการพัฒนาสมรรถภาพการสอนของครู และแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึง ประสงค์สำหรับนักเรียน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของผู้เรียน โดยกระบวนการ PLC ในโรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านบ่อ) สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี
2. เพื่อทดลองใช้รูปแบบและศึกษาประสิทธิผลของการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของผู้เรียน โดยกระบวนการ PLC ในโรงเรียนเทศบาล 3 (บ้าน บ่อ) สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี
3. เพื่อประเมินการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของผู้เรียนโดยกระบวนการ PLC ในโรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านบ่อ) สังกัดเทศบาลเมือง กาญจนบุรี

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. สถานศึกษาได้รูปแบบบริหารจัดการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนโดยกระบวนการ PLC ในโรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านบ่อ) สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี ที่มี ประสิทธิภาพ
2. สถานศึกษาได้แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู ให้มีทักษะการวิเคราะห์หลักสูตร การวิเคราะห์ผู้เรียน การออกแบบการจัดการเรียนรู้ การนำแผนการจัดการเรียนรู้สู่การปฏิบัติจริง และการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ โดยผ่านการเชื่อมโยงเนื้อหาสาระหลักที่สอนกับสิ่งที่ต้องการเสริมหรือสอดแทรก โดยผ่านการร่วมมือร่วมใจกันโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ไปที่ผู้เรียน
3. นักเรียนมีความรู้และมีพฤติกรรมอันเป็นคุณลักษณะที่ดี ประกอบด้วย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ คือ 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย 8) มีจิตสาธารณะ
4. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกิดความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง/กลุ่มเป้าหมาย
กลุ่มตัวอย่างในการประเมินได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย และการใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ประกอบด้วย ผู้บริหาร 2 คน ครูผู้สอน 48 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 205 คน ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 คน จำนวน 205 คน กรรมการสถานศึกษา 14 คน รวมจำนวน 474 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content analysis)

ระเบียบวิธีวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย ใช้การวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R&D) มีขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 การวิจัย (Research: R1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบบริหารจัดการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการPLC

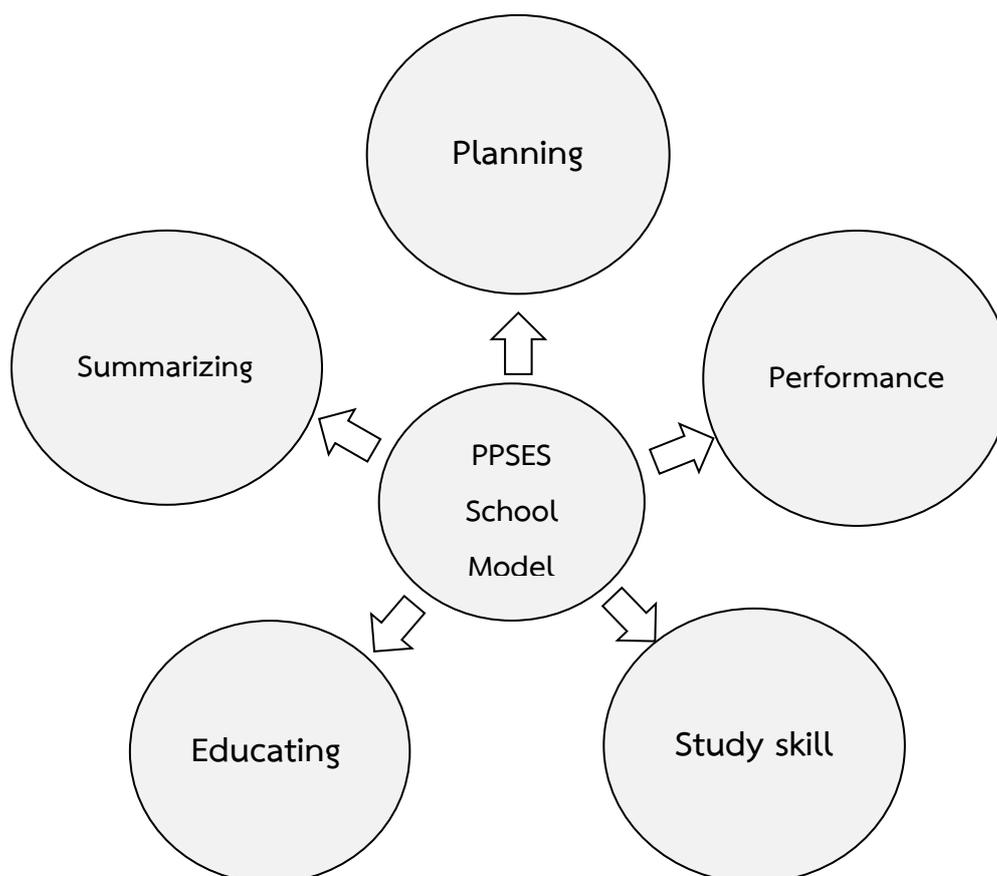
ระยะที่ 2 การพัฒนา (Development: D1) พัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบบริหารจัดการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการ PLC

ระยะที่ 3 การวิจัย (Research: R2) นำรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการ PLC ไปทดลองใช้ในสถานการณ์จริง

ระยะที่ 4 การพัฒนา (Development: D2) การประเมินการพัฒนา รูปแบบบริหารการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการ PLC

สรุปผลการวิจัย

1. การศึกษาและสังเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานจากเอกสาร ตำรา วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า แนวคิดของรูปแบบการพัฒนาการ ใช้ 3 แนวคิด ได้แก่ การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้โดยใช้ประสบการณ์เป็นฐาน และการเรียนรู้ตามสภาพจริง องค์ประกอบของการพัฒนา คือ การอบรมเชิงปฏิบัติการตามขอบข่ายของหลักสูตร ประกอบด้วย เนื้อหาสาระ การฝึกอบรมและนำผลการอบรมไปใช้จริง มีการนิเทศ ติดตามและประเมินผล เพื่อส่งเสริมการพัฒนาครูให้มีประสิทธิภาพโดยกระบวนการ PPSES School Model 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 P : Planning ขั้นการวางแผน ขั้นที่ 2 P : Performance ขั้นการปฏิบัติงาน ขั้นที่ 3 S : Study skill ขั้นการสร้างทักษะ ขั้นที่ 4 E : Educating ขั้นการให้ความรู้ ขั้นที่ 5 S : Summarizing ขั้นการบันทึกสรุป สามารถแสดงรูปแบบได้ดังแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 รูปแบบบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนโดยกระบวนการ PLC ในโรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านป้อ) สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี (PPSES School Model)

2. ผลการทดลองใช้รูปแบบและศึกษาประสิทธิภาพของรูปแบบ สรุปได้ดังนี้

2.1 ครูสามารถเขียนหน่วยการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนโดยกระบวนการ PLC โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

2.2 ครูสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับดีมาก

2.3 ครูสามารถจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนโดยกระบวนการ PLC โดยรวมมีพัฒนาการความสามารถอยู่ในระดับดีมาก

2.4 การพัฒนาความรู้ ความเข้าใจของครูผู้สอนเรื่องการจัดการเรียนรู้ โดยรวมมีอยู่ในระดับดีมาก

2.5 ความคิดเห็นของครูที่มีต่อกระบวนการ PLC ใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับดีมาก

2.6 ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยรวมสูงขึ้นทั้ง 8 ด้าน เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ทั้ง 8 ด้าน อยู่ในระดับดี ทั้งการประเมินครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2

2.7 ความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีต่อการบริหารจัดการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนโดยกระบวนการ PLC โดยภาพรวม อยู่ในระดับดี

3. ผลการประเมินการพัฒนาแบบบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนโดยกระบวนการ PLC ในโรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านบ่อ) สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี โดยประเมินจากความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้เสียของโรงเรียนต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ที่เกิดจากการใช้รูปแบบ เฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

1. ผลการพัฒนาแบบบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนโดยกระบวนการ PLC ในโรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านบ่อ) สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี มีชื่อว่า PPSES School Model ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ซึ่งแต่ละขั้นตอนล้วนมุ่งส่งเสริมให้ ครูผู้สอนได้พัฒนาการจัดการเรียนรู้ของตนเอง ในแต่ละองค์ประกอบของรูปแบบฯ จากการประเมิน ของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีความสอดคล้องกัน แสดงว่า รูปแบบมีความเหมาะสมในการนำไปใช้ใน การบริหารจัดการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนโดยกระบวนการ PLC และจากการสังเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องทำให้ได้รูปแบบที่สามารถพัฒนาให้ครูผู้สอนเกิดความรู้ ความเข้าใจ มีความตระหนัก สามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน สามารถถ่ายทอดโดยผ่าน กระบวนการ PLC ผ่านการบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระวิชาที่ตนเองรับผิดชอบได้ และครูยังเข้าใจ การนำกระบวนการของรูปแบบทั้ง 5 ขั้นตอน ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้อีกด้วย สอดคล้องกับแนว ทางการพัฒนาสมรรถภาพการสอนของครูจาก วิทยาลัยทางวิชาการ คอนซิล (The college Academic Council, 2005, pp. 1-3 อ้างถึงใน ชาริณี ตรีวิญญู 2550, หน้า 45) ได้ระบุสมรรถภาพการสอนที่จำเป็นสำหรับครูในศตวรรษที่ 21 ไว้ประการหนึ่งคือ ครูต้องมีความสามารถ

ในการประยุกต์ใช้ศาสตร์การจัดการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย ดังนั้น การฝึกให้ครูวิเคราะห์วิจารณ์ การปฏิบัติการสอนของตนเองหรือผู้อื่นก็จะนำไปสู่ความสามารถในการพัฒนาสมรรถภาพการสอนของตนเองอย่างหลากหลายและยั่งยืนต่อไป สอดคล้องของแนวคิดของการจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ เป็นฐานของ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิเชียร อินทรสัมพันธ์ และคณะ (2559, หน้า 9-10) ให้ความเห็น โดยสรุปเกี่ยวกับสมรรถภาพการสอนที่จำเป็นสำหรับครูในการบูรณาการจริยธรรมในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สิ่งสำคัญคือ การพัฒนาให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการ PLC ผ่านการบูรณาการ จริยธรรมในหลักสูตรโดยเริ่มจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน กำหนดหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล การนำหลักสูตรไปใช้ การประเมินผลหลักสูตรโดยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ แนวคิดทฤษฎี รวมทั้งเทคนิควิธีที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการ

2. ผลการทดลองใช้รูปแบบบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของผู้เรียนโดยกระบวนการ PLC ในโรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านบ่อ) สังกัดเทศบาลเมือง กาญจนบุรี อภิปรายเป็นรายด้านได้ดังนี้

2.1 ความสามารถของครูในการเขียนหน่วยการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของผู้เรียนโดยกระบวนการ PLC อยู่ในระดับมาก ครูมีความสามารถในการออกแบบหน่วยการเรียนรู้โดย กระบวนการ PLC ได้อย่างมีประสิทธิภาพแสดงให้เห็นว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นสามารถพัฒนาครูให้มีทักษะ ในการสอนมากขึ้น สอดคล้องกับ ปองทิพย์ เทพอารีย์ และคณะ (2557) พบว่า การพัฒนาเชิงวิชาชีพอย่าง ต่อเนื่อง สามารถทำให้ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง และยังสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ สุภิญญา รัชมีธรรมโชติ (2553, หน้า 47-49) ที่กล่าวถึง การฝึกปฏิบัติเป็นประจำจนเกิด ความชำนาญทำให้เกิดทักษะซึ่งเป็นองค์ประกอบของสมรรถภาพ ดังนั้น องค์ประกอบของรูปแบบบริหาร การจัดการเรียนรู้ที่กำหนดให้มีการฝึกปฏิบัติ นำความรู้ไปใช้ จึงเป็นปัจจัยที่เสริมสร้างทักษะการสอนโดย กระบวนการ PLC ผ่านการบูรณาการแบบสอดแทรกเกิดสมรรถภาพการสอนในด้านทักษะปฏิบัติ

2.2 ความสามารถของครูในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ของผู้เรียนโดยกระบวนการ PLC อยู่ในระดับดีมาก ครูมีความสามารถในการเขียน แผนการเรียนรู้ ได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน ทั้งนี้เป็นเพราะ ครูมีความรู้ ความเข้าใจในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ให้มี องค์ประกอบครบถ้วนเหมาะสมและมีรายละเอียดสอดคล้องสัมพันธ์กัน มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ หลากหลายเหมาะสมกับวัย และส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน มีการบันทึกผลหลังการ จัดการเรียนรู้สามารถให้ข้อมูลในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ได้ชัดเจน ดังที่ จันทิมา แสงเลิศอุทัย (2550, หน้า 16) สรุปองค์ประกอบของสมรรถภาพการสอนว่าความรู้ ทักษะ เจตคติ เพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่งนั้นไม่ใช่สิ่งที่เรียกว่าสมรรถภาพ การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นส่วนประกอบ หนึ่งที่ก่อให้เกิดสมรรถภาพ ดังนั้นพัฒนาการของความรู้ความเข้าใจ ทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ และอัตมโนทัศน์ของครูจึงเป็นพัฒนาการสอนสมรรถภาพการสอนที่เป็นผลของการใช้ รูปแบบฯ จากการวิจัยในครั้งนี้

2.3 พัฒนาการความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนโดยกระบวนการ PLC มีพัฒนาการความสามารถอยู่ในระดับดีมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากมีการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ที่กระตุ้นให้เกิดพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์เหมาะสมกับเนื้อหาสาระที่เรียน ครูมีความรู้ความสามารถในสาระฯ ที่สอน และอธิบายเนื้อหาได้ชัดเจนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่วางแผนบูรณาการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาที่เรียน สอดคล้องกับสมรรถภาพการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 ดังที่ ชารีณี ตรีวิทย์ (2550, หน้า 5) กล่าวไว้ว่า สมรรถภาพการสอนที่สอดคล้องกับแนวคิดของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ ต้องมีความสามารถทำงานอย่างอิสระและทำงาน ร่วมกับผู้อื่นในการพัฒนาและประยุกต์ความรู้เพื่อช่วยให้ผู้เรียนที่แตกต่างกันบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้

2.4 พัฒนาการความรู้ ความเข้าใจของครูผู้สอนเรื่องการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการ PLC พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับดีมาก ทั้งนี้เพราะครูได้กระตุ้นให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีการบูรณาการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ได้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ และจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้วยตนเอง สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หมวดที่ 4 มาตรา 23 กำหนดไว้ว่า การจัดการศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัยต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมในแต่ละระดับการศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ บูรชัย ศิริมหาสาร (2554) อธิบายไว้ว่า การสอนแบบบูรณาการ (Integrated Instruction) คือ การสอนโดยใช้เรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือวิชาใดวิชาหนึ่งเป็นแกนหลักแล้วสอนเชื่อมโยงให้สัมพันธ์กับเรื่องหรือวิชาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างกลมกลืนเพื่อให้เหมาะสมกับการประยุกต์ใช้แก้ปัญหาในชีวิตจริง

2.5 ความคิดเห็นของครูที่มีต่อกระบวนการ PLC ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อ ส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนพบว่า อยู่ในระดับดีมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การพัฒนาผู้เรียนในลักษณะรอบด้าน ไม่ใช่การพัฒนาเฉพาะเรื่องนักเรียนเรียนอย่างสนุกสนาน และส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนมากขึ้น มุ่งเน้นการเรียนรู้ เนื้อหาสาระเท่าเทียมกัน เสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ต้องการพัฒนา สอดคล้องกับแนวคิดของทิตนา แซมณี (2557, หน้า 5) ที่กล่าวว่า การเรียนการสอนที่ดีต้องอาศัยการสอนหลากหลายวิธีเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้ และแนวคิดของจอห์น ดีวีย์ (John Dewey, อ้างถึงใน ทิตนา แซมณี 2557, หน้า 5) ที่ว่าการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีจากการกระทำที่สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้แบบบูรณาการการเรียนรู้จากการปฏิบัติการทำงาน ร่วมกับผู้อื่น การแลกเปลี่ยนความรู้ และความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรม กระตือรือร้น มีพัฒนาการในทางที่ดีขึ้น

2.6 พัฒนาการด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน มีการพัฒนาทางด้าน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนสูงขึ้นทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การพัฒนาโดยครูตามโครงการวิจัยนี้ คุณลักษณะพึงประสงค์เป็นตัวแปรที่เกิดจากองค์ประกอบในวิถีชีวิตของนักเรียนหลายๆ องค์ประกอบ ซึ่งมีทั้งองค์ประกอบที่เสริมสร้าง หรือเหนี่ยวนำพัฒนาการด้านคุณลักษณะพึงประสงค์ต่างๆ ประกอบกับการ

ประเมินพัฒนาการด้านคุณลักษณะพึงประสงค์ตามงานวิจัยครั้งนี้ มุ่งประเมินพฤติกรรมการแสดงออกของพฤติกรรม ของคุณลักษณะพึงประสงค์นั้นต้องใช้เวลาและกิจกรรมเสริมสร้างอย่างหลากหลาย ทำให้นักเรียนเกิดความตระหนักและเห็นคุณค่าของคุณลักษณะพึงประสงค์จึงนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และนักเรียนมีคุณลักษณะที่สูงขึ้นทุกด้าน ดังที่ Lickona (1991, p. 50) กล่าวว่า การตัดสินใจเชิงจริยธรรม (moral judgment) สามารถทำให้เกิดความรู้เชิงจริยธรรม ที่มีอิทธิพลต่อการคิดและการปฏิบัติเชิงจริยธรรมอย่างชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อทุกองค์ประกอบได้ทำงานร่วมกันสอดคล้องกับแนวคิดการเสริมสร้างวินัยในตนเองของพระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต, 2540, หน้า 35-40) ที่ได้กล่าววามุชยได้แสดงพฤติกรรมอย่างหนึ่งอย่างใดสักครั้งหนึ่งหรือสองครั้งจะมีแนวโน้มเคยชินและแสดงพฤติกรรมเช่นนั้นซ้ำไปซ้ำมา พอมีความเคยชินก็ยึดติดและพึงใจในการปฏิบัตินั้น การแก้ไขพฤติกรรมก็ย่อมยากขึ้น แต่รายการประเมินนั้นเป็นรายการที่สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมได้ค่อนข้างง่าย มีความชัดเจนและอาจส่งผลให้ง่ายต่อการเปลี่ยนแปลง

2.7 ความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนโดยกระบวนการ PLC โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในอัตราสูงชัน และสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้ทุกระดับชั้นและทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ พร้อมทั้งสามารถปฏิบัติได้จริง และยังสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 นอกจากนี้ใช้ในเนื้อหาสาระได้แล้วยังสามารถบูรณาการในกิจกรรม โครงการต่างๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น ผลการสนทนากลุ่มพบว่า มีความต้องการให้นำการจัดการเรียนการสอน โดยกระบวนการ PLC ผ่านการบูรณาการ เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งในทุกรายวิชา ทุกกิจกรรม และทุกเวลาของการดำเนินชีวิตเป็นแบบอย่างที่ดี และยังสามารถขยายผลจากการที่ได้เรียนรู้ไปแล้ว ครอบคลุมวงใกล้ชิด ชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สายฤดี วรกิจโกศล และคณะ (2552) วิจัยในโครงการวิจัยคุณลักษณะและกระบวนการ ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ในประเทศไทย พบว่า ในภาพรวมมีความเชื่อตรงกันว่า การที่ทำให้ดูเป็นแบบอย่างเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพสูงสุดและได้ผลที่สุด เพราะการทำให้ดูสร้างความน่าเชื่อถือมากกว่าการพูดให้ฟัง หรือการสอนด้วยวิธีอื่น และการปฏิบัติให้ดูสามารถสอดแทรกเข้าไปในชีวิตประจำวัน ทำให้เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้ทุกวันอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับณรงค์ชัย ธนกิจภาคิน (2561) ศึกษาวิจัยการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้นำนักเรียนระดับประถมศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้นำนักเรียนระดับประถมศึกษาในศตวรรษที่ 21 ควรประกอบด้วย การรู้จักตนเองของผู้นำนักเรียน การทำงานเป็นทีมของผู้นำนักเรียน ทักษะคิดในการเป็นผู้นำนักเรียน ความสัมพันธ์ของผู้นำนักเรียนกับเพื่อนสกา ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้นำนักเรียน คุณลักษณะของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง กระบวนงานในการพัฒนาผู้นำนักเรียน กิจกรรมการพัฒนาผู้นำนักเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 สถานศึกษาควรศึกษาคุณลักษณะพึงประสงค์ที่เป็นจุดเน้นการพัฒนาของสถานศึกษา และกำหนดพฤติกรรมบ่งชี้ให้ครูทุกคนร่วมเสริมสร้างคุณลักษณะพึงประสงค์เหล่านั้น โดยบูรณาการผ่านการเรียนการสอน หรือผ่านการจัดโครงการหรือกิจกรรม รวมทั้งครูในสถานศึกษามีการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน เนื่องจากนักเรียนจะปฏิบัติตามตัวแบบที่อยู่ใกล้ชิด

1.2 สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างคุณลักษณะพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยเสริมสร้างความรู้ ความตระหนักต่อบทบาทครูในการเสริมสร้างคุณลักษณะพึงประสงค์ และให้การส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมการเสริมสร้างคุณลักษณะพึงประสงค์เพื่อให้ครูในสถานศึกษา ร่วมมือกันเสริมสร้างคุณลักษณะอย่างต่อเนื่อง และมีความเป็นเอกภาพ (unity) ร่วมกันจะส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะพึงประสงค์ได้ชัดเจน

1.3 สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนหรือกิจกรรม เพื่อให้ส่งผลต่อความสามารถ โดยกระบวนการ PLC ผ่านการบูรณาการคุณลักษณะพึงประสงค์ในการจัดการเรียนการสอน หรือจัดกิจกรรมโดยควรมุ่งเน้นการเสริมสร้างสมรรถภาพการสอนของครู ให้สามารถพัฒนาคุณลักษณะพึงประสงค์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อเป็นแบบอย่างสำหรับนักเรียนต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ ให้สามารถพัฒนาบริหารการจัดการเรียนรู้โดยการพัฒนาตนเองของครูตาม แนวคิดของรูปแบบการวิจัยในครั้งนี้

2.2 ควรนำกระบวนการของรูปแบบและศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยกระบวนการ PLC ในโรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านบ่อ) สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี ไปทำการวิจัยครั้งต่อไปกับระดับชั้นอื่นๆ ในสถานศึกษา

2.3 ควรนำแนวทางการดำเนินการของรูปแบบและศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนโดยกระบวนการ PLC ในโรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านบ่อ) สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี ไปเป็นต้นแบบในการดำเนินการวิจัยกับสถานศึกษาอื่นๆ ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

จันทิมา แสงเลิศอุทัย. (2550). *การพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถภาพทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร (ICT) สำหรับนักศึกษาครู*. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการวิจัยและพัฒนา หลักสูตรมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ชาโรณี ตรีวิทย์ธัญญา. (2550). *การพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูประถมศึกษาตามแนวคิด การศึกษาผ่านบทเรียน*. วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอนคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณรงค์ชัย ธนิกภากิน. (2561). *การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล*. วิทยานิพนธ์ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาผู้นำทางการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ทิตนา แคมณี. (2557). *การนำเสนอรูปแบบเสริมสร้างทักษะการคิดขั้นสูงของนิสิตนักศึกษาครุระดับ ปริญญาตรีสำหรับหลักสูตรครุศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุรชัย ศิริมหาสาร. (2554). การเรียนรูแบบบูรณาการที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. *วารสารวิชาการ*, 3(4), 31-32.
- ปองทิพย์ เทพอารีย์ และมารุต พัฒนาผล. (2557). การพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับ ครูประถมศึกษา. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*, 6(2), 284-296.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต). (2540). *การศึกษาเครื่องมือพัฒนาที่ยังต้องพัฒนา*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิพุทธ ธรรม.
- วิเชียร อินทรสัมพันธ์ และคณะ. (2559). *การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการบูรณา การจริยธรรมในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับครูมัธยมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยศรีนครินทร ทวีโรฒ.
- สายฤดี วรกิจโกศล และคณะ. (2552). *โครงการวิจัยคุณลักษณะและกระบวนการปลูกฝังคุณ ธรรมจริยธรรมในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ลักษณ์.
- สุกัญญา รัศมีธรรมโชติ. (2553). Competency เครื่องมือการบริหารที่ปฏิเสธไม่ได้. *Productivity world*. 9(53), 44-51.
- สุวิมล ว่องวานิช และคณะ. (2549). *โครงการเร่งสร้างคุณลักษณะที่ดีของเด็กและเยาวชนไทย*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Education and Psychological Measuremen*, 30, 607-610.
- Lickona. (1991). *Educating for character: How our schools can teach respect and responsibility*. New York: Bantam.